

ମନରେ ଆସୁ ମୋ ଭଲ ଭାବନା

ଡ. ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ

ଲେଖକ ପରିଚୟ

ଡକ୍ଟର ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳ : ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ୨୦୦୨ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ଅବସର ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ଶିଶୁ ଓ କିଶୋରମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେ କେତୋଟି ଉପାଦେୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକ ହେଲା- ‘ମାରୀଚର ମନକଥା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ’, ‘ଶବ୍ଦର ଭେଳିକି’, ‘ଶବ୍ଦର ଫୁଲମାଳ’, ‘କେତେ କଥା କେତେ ନଥା’ ଇତ୍ୟାଦି ।

ଏହି ଲେଖାଟି ଲେଖକଙ୍କର ‘ମାରୀଚର ମନକଥା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ’ ପୁସ୍ତକରୁ ସଂଗୃହୀତ ।

କୀଟପତଙ୍ଗ, ପଶୁପକ୍ଷୀ, ମଣିଷଙ୍କ ବାସଭୂମି ଆମର ଏ ପୃଥିବୀ, ସମସ୍ତେ ଚାହାନ୍ତି ସୁଖରେ ରହିବେ, ଆନନ୍ଦରେ କାଳ କାଟିବେ । ଦୁଃଖରେ ରହିବା ପାଇଁ, ଅସୁବିଧା ଭୋଗିବା ପାଇଁ କେହି ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ସିନା ସୁଖ ଖୋଜନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସୁଖ ପାଇବାର ବାଟଟି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାନଥାଏ । ଯେତେ ଯାହା ପାଇଲେ ବି ମନ ଭିତରେ ଶାନ୍ତି ନଥିଲେ ଆମକୁ ସୁଖ ମିଳେନା । ତେଣୁ ସୁଖ ପାଇବାକୁ ହେଲେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଆମ ମନଟିକୁ ଶାନ୍ତ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମନର ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇ ଶିଖିବା । ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇଲେ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ଭଲ ପାଇବେ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ଆମେ ଯଦି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଘୃଣା କରିବା, ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରକୁ ନାକଟେକିବା, ତା’ ହେଲେ ଆମକୁ କାହିଁକି କିଏ ଭଲପାଇବ ? ଆମେ ଯଦି କାହା ସଂପର୍କରେ ମନ ଭିତରେ ଖରାପ ଚିନ୍ତା ପୋଷଣ କରିବା, ତେବେ ସେ ମଧ୍ୟ ଆମ ପ୍ରତି ଖରାପ ଭାବନା ପୋଷଣ କରିବ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଆମ ମନର ଖରାପ ଭାବନା ଆମପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ବିରକ୍ତି ଓ ଘୃଣା ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ସେଇଥିପାଇଁ ସୁଖରେ ରହିବାକୁ ହେଲେ ମନ ଭିତରେ ସବୁବେଳେ ଭଲ ଚିନ୍ତା ରଖିବା, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ହିତକାମନା କରିବା, ମନ ଭିତରେ ଭଲ ଭାବନା ରଖିଲେ ଆମ ପାଇଁ ଏ ଦୁନିଆଁ ହୋଇଉଠିବ ସୁନ୍ଦର ଓ ଆକର୍ଷଣୀୟ । ସମସ୍ତେ ଆମକୁ ଆପଣାର ଜଣାପଡ଼ିବେ । ସେହି ସଂପର୍କରେ କାହାଣୀଟିଏ ।

କୌଣସି ଏକ ଦେଶରେ ଥିଲେ ଜଣେ ରାଜା । ନିଜର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ସେ ଖୁବ୍ ଭଲପାଆନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ତାଙ୍କର ସୁଖଦୁଃଖ, ହାନିଲାଭ ବୁଝନ୍ତି । ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ଦେଶର ପ୍ରଜାମାନେ ମଧ୍ୟ ରାଜାଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ।

ବେଳେବେଳେ ରାଜଧାନୀରେ ହାତୀ ଉପରେ ବସି ଭ୍ରମଣ କରିବା ପାଇଁ ରାଜା ଭଲପାଆନ୍ତି ।

ଥରକର କଥା । ସଂଧ୍ୟା ସମୟ ।
ହାତୀଉପରେ ବସି ରାଜା ନଗର
ଭ୍ରମଣ କରୁଥାନ୍ତି । ବୁଲିବୁଲି
ହାତୀଟି ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଗୋଟିଏ
ଦୋକାନ ଆଗରେ । ଦୋକାନରେ
ଚନ୍ଦନକାଠ ଓ ତହିଁରେ ନିର୍ମିତ
ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ ବିକ୍ରୟ
ହେଉଥିଲା । ଦୋକାନୀ ଉପରେ
ରାଜାଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଗଲା । ହଠାତ୍
ରାଜାଙ୍କଠାରେ ଦେଖାଗଲା ।

ଭାବାନ୍ତର । ଦୋକାନୀ ଉପରେ ସେ ଭୀଷଣ ଭାବରେ ଚିଡ଼ି ଉଠିଲେ । ଦୋକାନୀ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ମନରେ
ଚେଇଁ ଉଠିଲା କ୍ରୋଧ ଆଉ ଘୃଣା । ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ହେଲା, ସିପାହୀ ପଠାଇ ଦୋକାନୀକୁ ସେ ଗିରଫ
କରି ଆଣନ୍ତେ, ଆଉ ଫାଶୀ ଖୁଣ୍ଟରେ ଝୁଲାଇ ଦିଅନ୍ତେ । ମନ ଭିତରେ ଏମିତିକା ଭାବନାଟିଏ ସିନା
ଦେଖାଦେଲା, କିନ୍ତୁ ରାଜା ବୁଝିପାରିଲେନାହିଁ ତାଙ୍କ ମନରେ ଏପରି ଏକ ଭାବନା ଖେଳିଗଲା
କାହିଁକି ? ସେ କେତେ କ'ଣ ଭାବିଗଲେ । ଦୋକାନୀଟି ତ ରାଜାଙ୍କର କିଛି କ୍ଷତି କରିନଥିଲା । କେବେ
କୌଣସି ଦୋଷ କରିଥିବା ବିଷୟ ମଧ୍ୟ ରାଜା ମନେ ପକାଇ ପାରୁନଥିଲେ । ତା'ହେଲେ ଦୋକାନୀ
ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ମନରେ ଏପରି ଏକ ଖରାପ ଭାବନା ଆସିଲା କାହିଁକି ? ମନକଥା ମନରେ ରଖି ରାଜା
ସେଦିନ ଉଆସକୁ ଫେରିଗଲେ ।

ରାଜା ଥିଲେ ଜଣେ ଶାନ୍ତ ସ୍ୱଭାବର ଲୋକ । ଶୋଷଣ, ପୀଡ଼ନ, ପ୍ରଜାଙ୍କ ପ୍ରତି ଅତ୍ୟାଚାର
କରିବା ଭଳି କୁକର୍ମ ସହିତ ତାଙ୍କର ଆଦୌ ସଂପର୍କ ନଥିଲା । ରାଜା ନିଜକୁ ଖୁବ୍ ବିଚଳିତ
ବୋଧ କରୁଥିଲେ । ନିଜ ମନ ଭିତରେ ଦେଖା ଦେଇଥିବା କୁଟିନ୍ତାର କାରଣ ଖୋଜିବା ପାଇଁ ସେ
ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ହେଲେ । ପରାମର୍ଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ସେ ପାଖକୁ ଡକାଇଲେ । ମନ୍ତ୍ରୀ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ
ତାଙ୍କ ଆଗରେ ସବୁକଥା ଟିକି ନିଖୁ କରି ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ । କୌଣସି ଦୋଷ କରିନଥିବା ସେହି
ଦୋକାନୀଟି ସଂପର୍କରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ଏପରି ଭାବନା ଆସିଲା କାହିଁକି ? ଯେପରି ହେଉ ପଛେ
ଏହାର କାରଣ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ବାହାର କରିବା ପାଇଁ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ରାଜା ଅନୁରୋଧ ଜଣାଇଲେ ।

ତା' ପରଦିନ ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ଚନ୍ଦନକାଠର ବିକ୍ରେତା ସେହି ଦୋକାନୀଙ୍କ
ପାଖରେ । ଦୋକାନୀଟି ଥିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଜଣେ ବନ୍ଧୁ । ଅନେକ ଦିନହେଲା ଦୁଇବନ୍ଧୁଙ୍କର
ଦେଖାସାକ୍ଷାତ୍ ହୋଇ ନଥିଲା, ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୋକାନୀ ଜଣକ ଖୁବ୍ ଖୁସି ହୋଇଗଲେ । ବିଭିନ୍ନ
ବିଷୟରେ ଦୁହେଁ ଗପସପ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ଏବେ ବ୍ୟବସାୟ କିପରି ଚାଲିଛି ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ
ପଚାରିଲେ । ଦୋକାନୀ ସେଉଁଠୁ କହିଲେ, “କ’ଣ କରିବି ଭାଇ, ବ୍ୟବସାୟ ଏବେ ମୋର ବହୁତ

ମାୟା, କିଛି ଦିନ ଆଗରୁ ଚନ୍ଦନକାଠର ଭାଉ ବହୁତ କମିଯାଇଥିଲା । ଆଗକୁ ଦର ବଢ଼ିବ ବୋଲି ଆଶା କରି ମୁଁ ବହୁତ ଚନ୍ଦନକାଠ କିଣି ପକାଇଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଏବେ ଚନ୍ଦନର ଚାହିଦା ନାହିଁ । କେହି କିଣିବାକୁ ଚାହୁଁ ନାହାନ୍ତି । ଦର ମଧ୍ୟ ବହୁତ କମିଯାଇଛି । ଦୋକାନରେ ମାଲ୍ ଭର୍ତ୍ତିହୋଇ ରହିଛି, ଅଥଚ କିଣିବାକୁ ଲୋକ ନାହାନ୍ତି । ବ୍ୟବସାୟରେ ଖଟାଇଥିବା ଟଙ୍କା ମୋ’ ହାତକୁ ଫେରିପାରୁନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ମନରେ ମୋର ବହୁତ ଚିନ୍ତା ।”

ବନ୍ଧୁଙ୍କର କଥାକୁ ମନଦେଇ ଶୁଣୁଥିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀ । ଦୋକାନୀଙ୍କ ସମସ୍ୟାକୁ ବୁଝୁଥିଲେ । ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେବାକୁ ଯାଇ କହିଲେ, “ହଁ ଭାଇ, ବ୍ୟବସାୟରେ ଉଠାପକା ଲାଗିଥାଏ । ସବୁ ଦିନ ବି ସମାନ ଯାଏନା, ଯାହାହେଲେ ବି ତୁମକୁ କିଛିଦିନ ପାଇଁ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିବାକୁ ହେବ । ଅସୁବିଧା ନହେଲେ ସୁବିଧାର ସୁଆଦ ଚାଖୁ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ” । କିଛି ସମୟ ରୁପ୍ ରହି ଟିକିଏ ଗମ୍ଭୀର ହୋଇ ଦୋକାନୀ କହିଲେ, “ସବୁ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଅବଶ୍ୟ ଅଛି । କେବଳ ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ଘଟିଲେ ନିଜ ସମସ୍ୟାରୁ ମୁଁ ତତ୍କ୍ଷଣାତ୍ ମୁକ୍ତି ପାଇଯାଆନ୍ତି ବୋଲି ଭାବୁଥିଲି ।”

ଦୋକାନୀଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଏତକ ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ଉତ୍ସୁକତା ବଢ଼ିଲା । ଆଗ୍ରହରେ ସେ ପଚାରିଲେ, “ସତେ ନା କ’ଣ! କହିଲ ଦେଖୁ, କେଉଁ ଘଟଣାଟି ଘଟିଲେ ତୁମେ ସମସ୍ୟା ମୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଭାବୁଥିଲ ?” ଦୋକାନୀଜଣକ ଟିକିଏ ହାରିଗଲା ଭଳି ଜଙ୍ଗରେ ଧୀରସ୍ୱରରେ କହିଲେ, “ମୁଁ ଭାବୁଥିଲି କ’ଣକି, ଆମ ରାଜାଙ୍କର ଯଦି ହଠାତ୍ କାଳ ହୋଇଯାନ୍ତା, ତେବେ ମୋ’ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଯାନ୍ତା ।” ମନ୍ତ୍ରୀ ପଚାରିଲେ, “କିପରି ? ରାଜାଙ୍କ କାଳ ହେବା ସହିତ ଏ ଘଟଣାର କି ସଂପର୍କ ଅଛି ?” ଦୋକାନୀ କହିଲେ, “ହଁ ବନ୍ଧୁ, ସଂପର୍କ ଅଛି । ରାଜାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଲେ ତାଙ୍କର ଶବଦାହ ପାଇଁ ଚନ୍ଦନ କାଠ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଅନ୍ତା । ମୋ’ ଦୋକାନ ବ୍ୟତୀତ ଏତେ ପରିମାଣର ଚନ୍ଦନକାଠ ଏବେ ଆଉ ମିଳିବ କେଉଁଠୁ ? ସେହି ମଉକାରେ ମୋ’ ଦୋକାନରେ ଥିବା ସବୁତକ ଚନ୍ଦନକାଠ ବିକ୍ରି ହୋଇଯାନ୍ତା, ଆଉ ମୁଁ ଚିନ୍ତାରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଯାଆନ୍ତି ।”

ଦୋକାନୀର କଥା ଶୁଣି ମନ୍ତ୍ରୀ ସବୁ ବୁଝିପାରିଲେ । ଶାନ୍ତ, ସରଳ ସ୍ୱଭାବର ରାଜାଙ୍କ ମନରେ ଦୋକାନୀ ବିରୋଧରେ ଜାତ ହୋଇଥିବା କୁଟିକାର ଅସଲ କାରଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଜାଣିପାରିଲେ । ରାଜାଙ୍କର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ ଘଟିଯାଉ ବୋଲି ଦୋକାନୀ ମନରେ ଭାବନାଟିଏ ଆସିଥିବା କାରଣରୁ ଯେ ରାଜା ଦୋକାନୀ ବିଷୟରେ ଏପରି ଭାବିଛନ୍ତି, ସେକଥା ବୁଝିବାକୁ ବାକି ରହିଲା ନାହିଁ । ମନକଥା ମନରେ ରଖି ଦୋକାନୀର ଦୁଃଖଲାଘବ କରିବା ପାଇଁ ସେ କହିଲେ, “ଭାଇ, ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନେଇ ମୁଁ ତୁମ ପାଖକୁ ଆସିଥିଲି । ରାଜା ମୋତେ ପଠାଇଥିଲେ । ଚନ୍ଦନକାଠର କିଛି ସାମଗ୍ରୀ ଗଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ମଣିମା ଲଢ଼ା କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ କାମ ପାଇଁ ବହୁତ ଚନ୍ଦନକାଠ ଦରକାର । ଆମ ରାଜଧାନୀ ବଜାରରେ ଏବେ ଏତେ କାଠ ମହଜୁଦ୍ ଅଛି କି ନାହିଁ ବୁଝିବା ଲାଗି ମୁଁ ଆସିଥିଲି । ତୁମେ ତ ଏଠାରେ ଏକମାତ୍ର ଚନ୍ଦନକାଠ ବ୍ୟବସାୟୀ । ତୁମ ସହିତ କଥା ହେବା ପରେ ଜାଣୁଛି, ତୁମ ପାଖରେ ବହୁତ କାଠ ଅଛି । ରାଜା ଆମର କିଣିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ଅପୂର୍ବ ଯୋଗାଯୋଗ । ଖୁବ୍ ଭଲ ହେଲା । ତୁମ ଚନ୍ଦନକାଠତକ

ସୁରୁଖୁରୁରେ ବିକ୍ରି ହୋଇଯିବ । ଆଗାମୀ କାଲି ଛାମୁ ସବୁତକ କିଣିନେବେ ।” ଦୋକାନୀକୁ ଏହା କହି ମନ୍ତ୍ରୀ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ରାଜାଙ୍କର କାଠ କିଣିବା ସଂପର୍କରେ ସୂଚନା ପାଇ ଦୋକାନୀ ବହୁତ ଖୁସିହେଲେ । ବୁଡ଼ି ଯାଉଥିବା ଲୋକକୁ ଆଶ୍ରା ମିଳିଗଲା ଭଳି ତାଙ୍କୁ ବୋଧହେଲା । ମନେମନେ ସେ ବହୁତ ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ । ରାଜାଙ୍କ ଅକାଳ ମରଣ ବିଷୟରେ ମନ ଭିତରେ ଚିନ୍ତା କରିଥିବାରୁ ସେ ଲଜିତ ହେଲେ । ମନରେ ଅନୁତାପ ଆସିଲା । ମନେମନେ ସେ ଭାବିଲେ— ସତରେ ଆମ ରାଜା ବଡ଼ ଦୟାଳୁ । ଏମିତିକା ଦୟାବାନ୍ ରାଜାଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ମୁଁ କେଡ଼େ ଖରାପ କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲି । ଧିକ୍ ମତେ । ଆମ ରାଜା ଶହଶହ ବର୍ଷ ବଞ୍ଚନ୍ତୁ । ତାଙ୍କ ଚଲାପଥରେ ଭଗବାନଙ୍କ କରୁଣା ବରଷୁ ।

ତା’ ପରଦିନ ସଞ୍ଜ ବେଳର ଘଟଣା । ହାତୀପିଠିରେ ବସି ରାଜା ନଗର ଭିତରେ ବୁଲୁଥା’ନ୍ତି । ବୁଲିବୁଲି ସେ ଦୋକାନ ଆଗରେ ପହଞ୍ଚିଲେ । ସେ ଦୋକାନର ସାଜସଜ୍ଜା ରାଜାଙ୍କୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗିଲା । ଚନ୍ଦନର ସୁବାସରେ ସେ ଅଂଚଳଟି ମହକି ଉଠୁଥିଲା । ଦୋକାନ ଭିତରେ ଗରାଖଙ୍କ ସହିତ ଦୋକାନୀଟି ହସିହସି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଥିଲା । ଦୋକାନୀକୁ ଦେଖୁଦେବା ପରେ ତା’ ପ୍ରତି ରାଜାଙ୍କର ସ୍ନେହ ଭାବ ଆସିଗଲା । ଦୁଇଦିନ ତଳେ ଦୋକାନୀଟି ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ମନରେ ଯେଉଁ ଖରାପ ଭାବନା ଆସିଥିଲା ସେକଥା ମନେପକାଇ ରାଜା ଦୁଃଖ କରୁଥିଲେ । ଜଣେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ଲୋକକୁ ଫାଶୀ ଖୁଣ୍ଟରେ ଝୁଲାଇବାର ଚିନ୍ତା ତାଙ୍କ ମନ ଭିତରେ ପଶିଯାଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ସେ ଅନୁତାପ କରୁଥିଲେ । ଭଗବାନଙ୍କ ନିକଟରେ ସେଥିପାଇଁ କ୍ଷମା ମାଗୁଥିଲେ ।

ରାଜା ଏପରି ଭାବୁଥିବା ବେଳେ ଦୋକାନୀଟି ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁପାରିଲେ । ହଠାତ୍ ତାଙ୍କ ମନରେ ଆନନ୍ଦର ଜୁଆର ଖେଳିଗଲା । ତାଙ୍କୁ ଜଣାଗଲା, ଏ ତ ରାଜା ନୁହନ୍ତି, ସତେ ଯେମିତି ସ୍ବୟଂ ଭଗବାନ, ଦୋକାନ ଦୁଆରେ ଠିଆ ହୋଇଛନ୍ତି । କରୁଣାର ନଇଟିଏ ବହିଯାଉଛି ଅବା ! ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରତି ତାଙ୍କ ଅନ୍ତର କୃତଜ୍ଞତାରେ ପୂରି ଉଠୁଥିଲା ।

ସୂଚନା:

- ଭାବାନ୍ତର – ଭାବନାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଅନ୍ୟଭାବ
- ଶୋଷଣ – ଅନ୍ୟର ଶକ୍ତି ଓ ଉପାର୍ଜନକୁ ନିଜ ସ୍ବାର୍ଥ ପାଇଁ ଛଡ଼େଇ ନେବା
- ପୀଡ଼ନ – ଯନ୍ତ୍ରଣା, ପୀଡ଼ା, କଷ୍ଟ
- କୁକର୍ମ – ଖରାପ କାମ, ମନ୍ଦ କାମ
- ବିଚଳିତ – ଅସ୍ଥିର, ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ
- ଉକ୍ଷିତ – ଆବେଗମୟ, ଅତି ଆଗ୍ରହ
- ଅନୁସନ୍ଧାନ – ଖୋଜିବା
- ଚାହିଦା – ଆବଶ୍ୟକତା
- ଉତ୍ସୁକତା – ଅତିଶୟ ଆବେଗ, ଅତି ଆଗ୍ରହ
- ଦୁଃଖ ଲାଘବ – ଦୁଃଖ କମାଇ ଦେବା

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଉତ୍ତର କୁହ ।

- (କ) ସୁଖ ଚାହିଁବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ପ୍ରଥମେ କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ ?
- (ଖ) ଆମେ କ'ଣ କଲେ ଆମକୁ ସମସ୍ତେ ଭଲ ପାଇବେ ?
- (ଗ) ରାଜା ପ୍ରତିଦିନ କେଉଁ କାମଟି କରିବାକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ ?
- (ଘ) ରାଜା ନିଜର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭା ସଂପର୍କରେ କାହା ସହିତ ଆଲୋଚନା କଲେ ?
- (ଙ) ମନ୍ତ୍ରୀ ଦୋକାନୀବନ୍ଧୁଙ୍କ ସହ କାହିଁକି ଦୁଃଖସୁଖ ହେବା ପାଇଁ ଚାହିଁଲେ ?
- (ଚ) ଦୋକାନୀ ଜଣକ କିପରି ନିଜ ସମସ୍ୟାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବେ ବୋଲି କହିଲେ ?
- (ଛ) ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କଠାରୁ ରାଜାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ସଂପର୍କରେ ଜାଣିଲା ପରେ, ଦୋକାନୀ ଜଣକ କ'ଣ ଚିନ୍ତା କଲେ ?

୨. ଦୁଇ ବା ତିନୋଟି ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

- (କ) ରାଜାଙ୍କ ସ୍ୱଭାବ କିପରି ଥିଲା ?
- (ଖ) ପ୍ରଥମେ ଦୋକାନୀଜଣକୁ ଦେଖୁ ରାଜାଙ୍କର କ'ଣ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା ?
- (ଗ) ଦୋକାନୀଜଣକ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନିଜ ବ୍ୟବସାୟ ସଂପର୍କରେ କ'ଣ କହିଲେ ?
- (ଘ) ମନ୍ତ୍ରୀ ନିଜ ଆସିବାର କାରଣ କ'ଣ ବୋଲି ଦୋକାନୀଙ୍କୁ କହିଲେ ?
- (ଙ) ଦୋକାନୀଜଣକ ମନେମନେ କାହିଁକି ଲଜିତ ହେଲେ ?
- (ଚ) ରାଜା ଦ୍ୱିତୀୟ ଥର ଦୋକାନୀଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପରେ ତାଙ୍କ ମନରେ କି ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ ହେଲା ?

୩. ଉତ୍ତର ପ୍ରାୟ ୧୫୦ ଶବ୍ଦରେ ଲେଖ ।

- (କ) ରାଜା ଏବଂ ଦୋକାନୀ ପରସ୍ପରକୁ ଦେଖିବା ପରେ ମନ ଭିତରେ କ'ଣ କ'ଣ ଭାବିଲେ ?

୪. ସରଳ ଭାଷାରେ ବୁଝାଇ ଦିଅ ।

(କ) ସୁଖରେ ରହିବାକୁ ହେଲେ ମନ ଭିତରେ ସବୁବେଳେ ଭଲ ଚିନ୍ତା ରଖିବା, ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ହିତ କାମନା କରିବା, ମନ ଭିତରେ ଭଲ ଭାବନା ରଖିଲେ ଆମ ପାଇଁ ଏ ଦୁନିଆ ହୋଇ ଉଠିବ ସୁନ୍ଦର ଓ ଆକର୍ଷଣୀୟ ।

(ଖ) “ଅସୁବିଧା ନ ଥିଲେ ସୁବିଧାର ସୁଆଦ ଚାଖୁ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।”

୫. ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର ।

ସାମଗ୍ରୀ, ଉତ୍କୃଷ୍ଟିତ, ଆଶ୍ୱାସନା, ଉତ୍ସୁକତା, ସାଜସଜ୍ଜା

୬. ‘ଭାବାନ୍ତର’ ଯେପରି “ଅନ୍ୟ ଭାବ ବା ଭାବନାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ”, ସେହିପରି ଏହି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କ’ଣ ହେବ ଲେଖ ।

ମତାନ୍ତର, ଦେଶାନ୍ତର, ମନାନ୍ତର, ଗ୍ରାମାନ୍ତର

୮. ଯେପରି ‘ନାକ ଟେକିବା’ର ଅର୍ଥ ‘ଘୃଣା କରିବା’ । ସେହିପରି ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଦଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥ ବୁଝାଇ ଲେଖ ।

କାନ ପାରିବା, ଆଖି ପକାଇବା, ଭାଗ ବସାଇବା, କପାଳ ଫାଟିବା

୯. ଯେପରି ଖରାପ କାମ ପାଇଁ – ‘କୁକର୍ମ’ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହୃତ ହୁଏ ସେହିପରି – କ’ଣ ହେବ ?

ଖରାପ ଚିନ୍ତା –

ଖରାପ କଥା –

ଖରାପ ପଥ –

୧୦. ‘ଭାବ’ ଶବ୍ଦ ପୂର୍ବରୁ ‘ସ୍ୱ’ ବସିଲେ – ‘ସ୍ୱଭାବ’ ହୁଏ । ଏହିପରି ଆଉ ପାଞ୍ଚଟି ଶବ୍ଦ ପୂର୍ବରୁ ‘ସ୍ୱ’ ବ୍ୟବହାର କରି ଲେଖ ।

୧୧. ରେଖାଙ୍କିତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ପୁରୁଷ ଓ ବଚନ ଲେଖ ।

(କ) ଆମେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଭଲ ପାଇବା ଉଚିତ ।

(ଖ) ରାଜା ନିଜ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରି ଆନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ।

(ଗ) ସେମାନଙ୍କ ମନରେ ବିରକ୍ତି ଓ ଘୃଣା ଭାବ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ।

(ଘ) ଯାହା ହେଲେ ବି ତୁମକୁ କିଛି ଦିନ ଯୈର୍ଯ୍ୟ ଧରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

(ଙ) ମୁଁ ତତ୍ତ୍ଵଶାତ୍ ମୁକ୍ତି ପାଇଯାଆନ୍ତି ।

ତୁମପାଇଁ କାମ

❖ ରାଜା ଓ ମହାରାଜାଙ୍କ କାହାଣୀ ବା ଜୀବନୀ ସଂଗ୍ରହ କର ଏବଂ ପଢ଼ ।

❖ ନୀତିଶିକ୍ଷାମୂଳକ ଗଳ୍ପଟିଏ ଲେଖି ତୁମ ସାଙ୍ଗଙ୍କୁ ଶୁଣାଅ ।